

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

кафедра педагогіки та спеціальної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор
Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира Винниченка
професор Соболев С.Ю.

ПРОГРАМА
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
З ПЕДАГОГІКИ

для педагогічних спеціальностей
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Програму кваліфікаційного екзамєну
розглянуто та ухвалено
на засіданні кафедри
педагогіки та спеціальної освіти

Протокол № 9 від 1 лютого 2024 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма орієнтована на підготовку до виконання завдань з педагогіки кваліфікаційного екзамену студентів-випускників Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, що набувають перший (бакалаврський) рівень вищої освіти.

Завдання з педагогіки розроблені згідно з Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (затверджено вченою радою Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (протокол №2 від 31.08.2020 р.; зі змінами (протокол №10 від 07.02.2022 р.); зі змінами, протокол № 6 від 28.11.2022 р.) на основі чинних навчальних програм з педагогіки та мають на меті комплексну перевірку теоретичної і практичної підготовленості випускника до педагогічної професії. Завдання кваліфікаційного екзамену складені у відповідності до компетентностей та програмних результатів освітніх програм спеціальностей 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями галузі знань 01 Освіта/Педагогіка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти). Зміст завдань моделює умови практичної педагогічної діяльності, імітує етапи процесу підготовки, реалізації завдань педагогічної діяльності. Завдання мають практичну спрямованість.

Об'єктами оцінювання завдань з педагогіки на кваліфікаційному екзамені є знання та компетенції з педагогіки у межах вимог державних стандартів. Студенти-випускники своєю відповіддю повинні продемонструвати **знання:**

- ключових поняття педагогічної науки;
- загальних тенденцій розвитку педагогіки, освіти та виховання у конкретних історичних періодах розвитку провідних цивілізацій;
- суттєвих ознак особистості як педагогічного феномену, основних факторів, що впливають на її формування і розвиток;

- особливостей національної системи виховання, шляхів її реалізації у педагогічній практиці;

- специфіки процесів навчання та виховання як педагогічного явища, їх закономірностей, особливостей організації в різних типах освітніх закладів;

- принципів, форм, методів, засобів ефективного виховання підростаючого покоління;

- національної своєрідності виховного процесу в сучасному освітньому середовищі;

- сутності родинного виховання, його взаємозв'язок із суспільним вихованням;

- сутності дидактики як галузі педагогіки, що досліджує проблеми навчання;

- своєрідності навчання як виду пізнавальної діяльності, його суттєві особливості, закономірності та специфіку організації в різних типах освітніх закладів;

- принципів, форм, методів, засобів процесу навчання;

- чинників, що визначають сучасні цілі та зміст процесів виховання, навчання та освіти підростаючого покоління;

- принципів, форм, методів, засобів, механізмів процесу виховання;

- напрямків, форм роботи, функцій класного керівника;

- зміст основних державних документів, що стосуються системи освіти в Україні взагалі;

- механізми використання особистісного потенціалу для вирішення педагогічних завдань навчання і виховання;

- напрямки і засоби професійного самовдосконалення.

та показати володіння **вміннями**:

- оперувати основними теоретичними поняттями курсу, систематизувати зміст базових понять;

- аналізувати сучасні тенденції реформування і адаптації системи загальної середньої освіти до умов життя (суспільства), що постійно змінюються;
- характеризувати наукові уявлення про закономірності освітнього процесу, а також обґрунтовувати модель взаємодії «учитель-учень» в середині системи загальної середньої освіти та за її межами;
- виявляти основні складові структури педагогічної діяльності та бачити себе суб'єктом цієї діяльності;
- бачити шляхи реалізації гуманної позиції учителя в розумінні мети і завдань власної педагогічної діяльності;
- оперувати механізмами використання особистісного потенціалу для вирішення педагогічних завдань навчання і виховання учнів;
- користуватися елементами педагогічної техніки щодо керування своєю власною поведінкою та системою взаємодій «учитель-учень»;
- користуватися основними шляхами та засобами професійного самовдосконалення;
- оперувати педагогічним мисленням, бути здатним до аналітичного осмислення педагогічної дійсності, реалізовувати творчий підхід до визначення педагогічних дій у нестандартних ситуаціях, уміння приймати найбільш вдалі рішення у відповідності до педагогічних закономірностей та принципів навчання і виховання;
- зіставляти різні підходи в процесі полеміки, виявляти здатність аргументувати та відстоювати свою позицію, власну думку про те чи інше педагогічне явище чи процес;
- користуватися довідковими матеріалами, критично аналізувати матеріал згідно сучасних тенденцій розвитку загальної середньої освіти в Україні.
- аналізувати та систематизувати процес розвитку освіти і виховання;

1. ЗМІСТ ТЕМ

1.Тема: Педагогіка в системі наук про людину.

Поняття про педагогіку як науку. Предмет і завдання педагогіки. Ретроспективний аналіз розвитку педагогіки. Основні категорії педагогіки: виховання, навчання, освіта. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Педагогіка партнерства в умовах нової української школи. Завдання педагогіки на сучасному етапі розвитку суспільства. Поняття про народну педагогіку. Джерела і складові частини народної педагогіки.

2.Тема: Методика науково-педагогічного дослідження.

Сутність науково-педагогічного дослідження. Визначення змісту етапів здійснення педагогічного дослідження: проблема, тема, мета, завдання, об'єкт, предмет, гіпотеза, накопичення наукового матеріалу (експериментальне дослідження), висновки.

Класифікація методів науково-педагогічних досліджень (теоретичні, емпіричні, експериментальні).

Загальна характеристика методів педагогічних досліджень: спостереження, педагогічний експеримент, бесіда, вивчення результатів діяльності, опитування, методи кількісного та якісного аналізу результатів дослідження.

3.Тема: Фактори й умови розвитку особистості учня.

Поняття про особистість, індивідуальність. Процес розвитку особистості, біологічні та соціальні фактори розвитку особистості. Виховання як вирішальний чинник формування особистості.

Взаємообумовленість діяльності, спілкування та активності як необхідна умова розвитку особистості учня. Внутрішні й зовнішні рушійні сили процесу розвитку особистості. Особливості розвитку, соціалізації і формування особистості в умовах нової української школи.

4.Тема: Освітній процес як система і цілісне явище.

Поняття про освітній, педагогічний, навчально-виховний процес: спільне та відмінне. Мета освітнього процесу в новій українській школі. Суб'єкти освітнього процесу нової української школи. Системність і цілісність як основні характеристики освітнього процесу. Особливості процесів виховання, навчання та розвитку особистості як складових освітнього процесу: цілі, завдання, зміст, форми і методи. Організація освітнього процесу на основі компетентнісного та особистісно-орієнтованого підходу в новій українській школі.

5.Тема: Особливості педагогічної діяльності. Ідеал вчителя в історії педагогіки.

Педагогічна діяльність як особливий вид соціальної діяльності. Педагог як суб'єкт освітнього процесу нової української школи. Вимоги до особистості вчителя нової української школи. Функції вчителя. Особливості педагогічної діяльності: специфіка об'єкту, мети, творчий, колективний характер, специфіка результату. Професійна компетентність сучасного педагога.

Суспільна зумовленість вимог до особистості вчителя. Ідеал вчителя в історії педагогіки.

6.Тема: Дидактика як галузь педагогіки.

Предмет дидактики. Основні категорії дидактики: процес навчання, знання, уміння, навички, компетентності, викладання, учіння. Функції процесу навчання: навчальна, розвиваюча, виховна.

Структурні компоненти процесу навчання: цільовий; стимулюючо мотиваційний; змістовий, діяльнісний, контроль-регулюючий, оцінно результативний. Структурні елементи викладання: планування, стимулювання, організація, контроль навчально-пізнавальної діяльності учнів. Структура процесу учіння: сприйняття, осмислення, розуміння, узагальнення (систематизація), закріплення (запам'ятовування), використання на практиці. Взаємозв'язок усіх елементів процесу навчання.

Рушійні сили процесу навчання.

7.Тема: Принципи навчання в історії педагогічної думки та на сучасному етапі.

Сутність категорій “закономірності навчання”, “принципи навчання”. Визначення принципів навчання як вимог до організації та здійснення процесу навчання.

Характеристика сучасної системи дидактичних принципів та шляхи їх реалізації: принцип виховуючого навчання; принцип розвиваючого навчання; принцип науковості; принцип доступності; принцип зв'язку навчання з життям, теорії з практикою; принцип наочності; принцип систематичності і послідовності; принцип цілеспрямованості (суспільної зумовленості); принцип активності та свідомості; принцип міцності знань; принцип індивідуального підходу у процесі навчання.

Принципи навчання в історії педагогіки.

8.Тема: Класно-урочна система, її переваги та недоліки.

Поняття про форми організації навчання. Форми організації пізнавальної діяльності. Класно-урочна система навчання: переваги та не недоліки. Урок як основна форма організації навчального процесу класно-урочної системи. Дидактичні, психологічні, виховні та гігієнічні вимоги до уроку.

Роль і місце позаурочних форм навчання у формуванні мотивації та пізнавального інтересу в умовах класно-урочної системи.

9.Тема: Зміст освіти в сучасному закладі загальної середньої освіти.

Поняття про зміст освіти. Джерела змісту освіти: навчальний план, навчальна програма, підручники та навчальні посібники.

Зміст освіти в сучасному закладі загальної середньої освіти, його основні компоненти. Суспільна зумовленість змісту освіти. Оновлення змісту освіти згідно з Концепцією нової української школи, заснованого на формуванні

компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві.
Ключові компетентності нової української школи.

10.Тема:Методи, прийоми, засоби навчання.

Сутність методів та прийомів навчання. Підходи до класифікації методів навчання. Класифікація на основі цілісного підходу до процесу навчання.

Поняття про засоби навчання, їх характеристика та використання в навчальному процесі. Інформаційно-комунікативні засоби навчання.

Академічна свобода та творчість педагога у виборі методів та засобів навчання в умовах нової української школи.

Вибір методів і засобів навчання в залежності від умов (мета уроку, зміст матеріалу, що вивчається, джерела інформації, навчальні можливості учнів).

11.Тема: Виховання в цілісному освітньому процесі.

Сутність процесу виховання. Поняття про виховання як складову освітнього процесу. Особливості процесу виховання: цілеспрямованість, двосторонність, довготривалість та безперервність, варіативність результатів, багатофакторність.

Виховання на цінностях як орієнтир нової української школи. Мета виховання в новій українській школі – формування всебічно розвиненої особистості, патріота, інноватора.

Структурні компоненти виховання як діяльнісного процесу.

Етапи виховного процесу за критерієм їх послідовності та відповідних педагогічних дій.

Рушійні сили виховного процесу. Зовнішні та внутрішні протиріччя.

12.Тема: Механізми, закономірності та принципи виховання.

Механізми виховання як шляхи розвитку мотиваційно-ціннісної сфери особистості в процесі засвоєння соціального досвіду. Механізми виховання, які складають основу розвитку ціннісно-мотиваційної сфери особистості:

ідентифікація, емоційне обумовлювання, наслідування, мотиваційне опосередкування, конформність, вживання в соціальну роль, підтримання внутрішньої узгодженості поглядів.

Закономірності процесу виховання і їх роль у визначенні норм, які регламентують структуру, зміст і методику організації виховання. Особливості принципів виховання. Загальні організаційні принципи виховання: цілеспрямованість виховання, суспільна спрямованість виховання, опора на позитивне у вихованні, природовідповідність у вихованні, особистісний підхід у вихованні, виховання у діяльності і спілкуванні, свідомість і активність учнів у процесі виховання, поєднання педагогічного керівництва з ініціативою й активністю школярів, виховання в колективі (створення виховуючого середовища), єдність педагогічних впливів (вимог), поєднання розумної вимогливості з повагою до особистості дитини.

Принципи національного виховання: гуманізація виховання, демократизація виховання, культуровідповідність виховання, етнізація виховання.

13.Тема: Формування свідомості особистості.

Поняття про методи виховання. Прийоми виховання. Засоби виховання. Підходи до класифікації методів виховання. Умови оптимального вибору методів виховання з групи методів формування свідомості.

Характеристика методів формування свідомості: розповідь, бесіда, диспут, дискусія, навіювання, приклад. Вимоги до ефективного використання окремих методів цієї групи.

14.Тема: Організація діяльності, спілкування та формування досвіду суспільної поведінки.

Поняття про методи виховання. Прийоми виховання. Засоби виховання. Підходи до класифікації методів виховання. Умови оптимального вибору

методів з групи методів організації діяльності, спілкування та формування досвіду суспільної поведінки.

Характеристика методів організації діяльності, спілкування та формування досвіду суспільної поведінки: громадська думка, створення виховуючих ситуацій, педагогічна вимога, вправи, привчання, створення ситуації успіху, морального вибору, проєкти. Вимоги до ефективного використання конкретних методів цієї групи.

15.Тема: Стимулювання поведінки і діяльності особистості.

Поняття про методи виховання. Прийоми виховання. Засоби виховання. Підходи до класифікації методів виховання. Умови оптимального вибору методів з групи стимулювання поведінки і діяльності особистості виховання.

Характеристика методів стимулювання поведінки і діяльності особистості в умовах нової української школи згідно з принципами педагогіки партнерства, дитиноцентризму, особистісно-орієнтованого виховання.

Вимоги до ефективного використання конкретних методів цієї групи.

16.Тема: Організаційні форми виховної роботи. Позакласна та позашкільна виховна робота в сучасних умовах.

Поняття про організаційні форми виховання. Поняття про позакласну і позашкільну роботу в системі виховання цілісної особистості. Завдання, зміст і основні принципи позакласної та позашкільної роботи з учнями.

Вимоги до організації та проведення класної години (години спілкування), етичної бесіди, диспуту, змагань, конкурсів, олімпіад та ін.

Заклади позашкільної освіти і основні напрями їх діяльності. Взаємозв'язок позакласної та позашкільної виховної роботи.

17.Тема: Соціальний розвиток особистості учня. Формування виховуючого середовища.

Поняття про дитячий колектив, як засіб виховання. Вплив дитячого колективу

на соціалізацію та формування особистості учня.

Поняття про динаміку згуртування учнівського колективу. Поняття про актив. Органи самоврядування та лідер, як ознаки розвитку колективу. Роль і місце учнівського самоврядування в досягненні мети виховання.

Характеристика стадій розвитку колективу. Зміст та напрями діяльності педагога, щодо згуртуванню дитячого колективу на різних стадіях його розвитку. Фактори розвитку колективу.

Попередження негативних проявів поведінки окремих членів колективу (булінг, цькування, залякування).

18.Тема: Інтелектуальний розвиток особистості школяра. Ідея розумового виховання в історії педагогіки.

Поняття інтелектуального розвитку та розумового виховання. Завдання розумового виховання. Зміст розумового виховання.

Форми і методи формування пізнавально інтересу, наукового світогляду, ціннісного ставлення учнів до пізнання в процесі розумового виховання.

Методика підготовки та проведення інтелектуальних ігор як КТС.

Зміст розумового виховання в історії педагогіки.

19.Тема: Духовний розвиток особистості. Моральне виховання.

Поняття про духовність і духовний розвиток особистості, духовні цінності. Система духовних цінностей: загальнолюдські, культурно-національні, громадянські, родинні, особистісні.

Поняття про мораль та моральне виховання. Виховання в учнів ціннісного ставлення до себе та інших людей як провідні завдання морального виховання. Якості особистості в яких виявляється ціннісне ставлення до людей. Методика виховання в учнів загальнолюдських цінностей.

Технологія підготовки та проведення етичних бесід та дискусій (диспутів) у процесі формування духовних цінностей сучасних учнів.

20.Тема: Основи правового виховання.

Зміст та завдання правового виховання. Методи, форми, засоби правового виховання. Значення правового виховання в попередженні правопорушень серед учнівської молоді.

Формування правосвідомості особистості, як провідне завдання правового виховання учнівської молоді. Цінності демократичного суспільства як зміст правового виховання. Традиційні та інноваційні методи правового виховання у новій українській школі. Зв'язок правового виховання з правовою освітою.

Превентивне виховання, як складова правового виховання.

21.Тема: Виховання в учнів ціннісного ставлення до праці.

Зміст трудового виховання. Форми і методи виховання в учнів ціннісного ставлення до праці. Працелюбність як національно-культурна цінність.

Трудова діяльність як важливий фактор цілісного фізичного, інтелектуального, соціального та духовного розвитку особистості. Виховний потенціал трудової діяльності. Сутність і завдання трудового виховання.

Моральні якості, що визначають ставлення до трудової діяльності.

Економічне виховання, його завдання, форми та методи здійснення.

22.Тема: Система профорієнтації в сучасній школі.

Поняття профорієнтаційної роботи. Зміст та структура профорієнтаційної роботи з учнівською молоддю. Профорієнтація в школі як організація і керівництво цілеспрямованою багаторічною діяльністю з формування в учнів готовності до свідомого професійного самовизначення та морально-психологічна підготовка до майбутньої професійної діяльності.

Врахування вимог ринку праці, потреб та інтересів учнівської молоді при виборі форм і методів профорієнтаційної діяльності з учнями.

Шляхи профорієнтації у навчальній, позакласній і позашкільній роботі.

23.Тема: Національно-патріотичне виховання у сучасній школі.

Національна своєрідність виховання. Національно-патріотичне виховання як основний напрям виховання учнів, що відповідає нагальним вимогам і викликам сучасності та закладає основи для формування свідомості нинішніх і майбутніх поколінь, які розглядатимуть державу (patria) як запоруку власного особистісного розвитку, що спирається на ідеї гуманізму, соціального добробуту, демократії, свободи, толерантності, виваженості, відповідальності, здорового способу життя, готовності до змін.

Мета, завдання, принципи національно-патріотичного виховання відповідно до «Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді» (2022р.).

Системна організація військово-патріотичного виховання учнівської Почуття патріотизму. Культура міжетнічних відносин.

Традиційні та інноваційні форми реалізації національно-патріотичного виховання дітей та молоді.

24.Тема: Основи фізичного розвитку та формування ціннісного ставлення учнів до власного здоров'я.

Поняття фізичного розвитку і виховання. Оздоровчі, освітні і виховні завдання фізичного розвитку. Виховання в учнів ціннісного ставлення до власного фізичного здоров'я. Зміст фізичного виховання. Народні педагогічні та сучасні засоби фізичного загартування підростаючого покоління.

Форми і методи виховання в учнів ціннісного ставлення до власного фізичного здоров'я. Методика виховання здорового способу життя дітей у сім'ї і школі.

Позакласна і позашкільна фізкультурно-оздоровча діяльність учнів.

25.Тема: Екологічне виховання.

Поняття про екологічне виховання, його основні завдання. Зміст екологічного виховання (ціннісне ставлення до природи).

Екологічне виховання як складова духовної культури. Екологічна свідомість, екологічна культура, екологічна поведінка, екологічна відповідальність. Ціннісне ставлення особистості до природи як умова сталого розвитку суспільства, узгодження економічних, екологічних і соціальних чинників розвитку.

Шляхи і засоби екологічного виховання у навчальній, позакласній і позашкільній роботі. Зв'язок екологічного виховання з екологічною освітою.

26.Тема: Духовний розвиток особистості. Естетичне виховання.

Поняття про духовність і духовний розвиток, духовні цінності особистості. Система духовних цінностей: загальнолюдські, культурно-національні, громадянські, родинні, особистісні.

Поняття про естетичне виховання. Виховання в учнів ціннісного ставлення до мистецтва. Естетичне виховання як складова духовної культури. Шляхи і засоби естетичного виховання у навчальній, позакласній і позашкільній роботі. Форми і методи естетичного виховання. Мистецтво як основний чинник естетичного виховання. Естетичне виховання на народних традиціях, національному мистецтві, фольклорі тощо.

27.Тема: Напрями і форми роботи класного керівника.

Зміст педагогічної діяльності класного керівника. Функції класного керівника: виховна, розвиваюча, організаторська, стимулююча, діагностична, соціальна, координаційна, методична. Права і обов'язки класного керівника.

Напрями організаційно-педагогічної діяльності класного керівника: вивчення учнів, формування виховуючого колективу, координація педагогічних вимог учителів-предметників, налагодження педагогічної взаємодії з батьками і громадськістю.

28.Тема: Планування виховної роботи класного керівника.

Планування як спільна діяльність класного керівника, учнів і дорослих щодо визначення цілей, змісту й способів організації виховного процесу. Вимоги до плану роботи класного керівника. Види планування: перспективне, оперативне, поточне. Структура плану. Форми планів.

29.Тема: Взаємодія сім'ї та школи.

Виховання у сім'ї – першооснова розвитку дитини як особистості. Єдність виховних впливів сім'ї та школи. Основні принципи педагогіки партнерства в системі взаємодії вчителя та батьків учнів. Сучасні форми, методи ефективної взаємодії школи і сім'ї у вихованні дітей та молоді

Спільна діяльність школи, сім'ї, громадськості з організації дозвілля дітей, надання їм допомоги у навчанні, створенні умов для правильного сімейного виховання, оволодінні суспільним досвідом, збереженні та розвитку національних звичаїв і традицій.

Шляхи підвищення рівня педагогічної культури батьків. Нетрадиційні форми роботи з батьками (організація консультпунктів з проблем сімейного виховання, конференції батьків з обміну досвідом, семінари-практикуми з відродження національних традицій в сім'ях, вихідний день в школі разом з батьками і дітьми та ін.) у поєднанні з традиційними (народні університети педагогічних знань для батьків, педагогічний всеобуч та ін.).

30.Тема: Сучасні тенденції розвитку освіти та педагогічної думки в Україні.

Відродження традицій української національної системи виховання, освіти і педагогіки.

Офіційно-нормативні документи, що регламентують діяльність закладів освіти: Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту». Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року.

Провідні напрямки сучасної педагогічної науки в Україні: педагогіка партнерства, особистісно-зорієнтована педагогіка, дитиноцентрована педагогіка та ін.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

В оцінці **теоретичних** знань випускників враховуються такі позиції:

- достатність обсягу знань;
- правильність, повнота, глибина, системність, міцність знань;
- ґрунтовність обізнаності з основними поняттями, принципами, законами, правилами, фактами, явищами;
- рівень володіння педагогічною теорією і логікою міркувань;
- рівень здійснення операцій мислення – аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення;
- рівень володіння культурою мовлення у проявах усіх ознак: правильності, точності, виразності, доцільності, змістовності.

Оцінювання **практичних умінь** студентів-випускників здійснюється на основі виявленої ними здатності застосовувати знання з педагогіки в конкретних педагогічних ситуаціях, моделювати педагогічний процес в навчальному закладі у різноманітних методах і формах роботи з учнями. В оцінюванні практичних умінь враховуються:

- повнота аналізу проблеми;
- самостійність міркувань, наявність власних суджень щодо трактування проблематики завдання;
- грамотність аргументації;
- використання категоріального апарату.

Кількість балів*	Критерії оцінювання виконання завдання з педагогіки
18-20 балів	Студент-випускник виявляє міцні, системні й глибокі знання з педагогіки, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях, демонструє досконале знання і розуміння основних теоретичних положень, володіє науковою термінологією, самостійно аналізує та оцінює педагогічні явища, виявляє і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки, робить самостійні обґрунтовані висновки, виявляє вміння логічно викладати свої думки.
15-17 балів	Студент-випускник самостійно відтворює навчальний матеріал, виявляє знання і розуміння основних теоретичних положень, допускає незначні помилки під час пояснення окремих педагогічних явищ та у формулюванні наукових термінів, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, самостійно аналізує та оцінює педагогічні явища, застосовує знання у стандартних ситуаціях, робить самостійні, але недостатньо чіткі висновки, виправляє власні помилки, виявляє вміння логічно викладати свої думки.
12-14 балів	Студент-випускник самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал, виявляє недостатній рівень знання й розуміння основних положень педагогіки, допускає помилки під час пояснення окремих педагогічних явищ та у формулюванні наукових термінів, з допомогою викладача оцінює педагогічні явища, застосовує знання у стандартних ситуаціях, робить не чіткі висновки, частково дотримується логіки під час викладення своєї думки.
1-11 балів	Студент-випускник виявляє поверхові знання й розуміння основних положень педагогіки, відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлювання (судження); допускає суттєві помилки під час пояснення педагогічних явищ та у формулюванні наукових термінів, оперує лише загальними фразами, не виявляє вміння логічно викладати свої думки, необхідні практичні навички не сформовані.

**за умови визначення іншої кількості балів на завдання з педагогіки запропонована кількість балів відповідного рівня змінюється пропорційно.*

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література:

1. Бех І.Д. Вибрані наукові праці. Виховання особистості. Том 2. – Чернівці: Букрек, 2015. – 640 с.
2. Енциклопедія освіти / голов. ред. В.Г. Кремень. – 2-ге видання, доповнене та перероблене. – Київ: Юрінком Інтер, 2021.
3. Левківський М.В. Історія педагогіки. [текст] підручник / М.В. Левківський, Д.І.Пащенко. – Київ: Центр учбової літератури, 2021. – 380 с.
4. Нова українська школа: poradnik для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206 с.
5. Основи управління закладом загальної середньої освіти : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів /З. М. Онишків — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2018. — 192 с.
6. Педагогіка: баз. підр. для студ. вищ. навч. закл. III–IV рівнів акредитації / кол. авторів; за ред. І.Ф. Прокопенка; худож.-оформлювач В.М. Карасик. – Харків: Фоліо, 2015. – 572 с.
7. Педагогіка: методичні рекомендації для самопідготовки та самоконтролю / Укладачі: Плахотнік О.В., Стражнікова І.В. Івано-Франківськ, 2022. 94 с.
8. Педагогіка: навчальний посібник / Пащенко М.І., Красноштан І.В. – Київ: Центр навчальної літератури, 2021. – 228 с.
9. Педагогіка: підручник / І.В. Зайченко. – 3-тє видання, перероблене та доповнене. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 608 с.
10. Радул В. В., Кравцова Т.О., Краснощок І.П. Педагогічна практика (виконання навчальної програми з педагогіки): навч.-метод. посіб. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2016. 160 с.
11. Радул О. С. Історія педагогіки України : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Харків: ФОП Озеров Г. В., 2017. 216 с.
12. Рацул А. Б. Педагогіка: інформативний виклад: навчальний посібник / А.Б.Рацул, Т.Я.Довга. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2016. – 344 с.
13. Соціально-педагогічний словник / За заг.ред.В.В. Радула. Вид 2-е. – Харків: Мачулін, 2015. – 444 с.
14. Тверезовська Н., Сидоренко В. Методологія педагогічного дослідження: посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2017. – 440 с.
15. Усе про НУШ у середній школі [Текст] / Уклад.: М.В.Коновалова, О. П. Семиволос, Р.Д. Ковтика та ін. – Харків: Вид. група «Основа», 2023 – 143, [1] с.: табл., схеми. – (Серія «Бібліотечка вчителя»).
16. Чайка В. М. Основи дидактики: Навч. посіб. / В. М. Чайка. – К.: Академія, 2011. – 240 с. – (Серія: Альма матер).

Нормативно-правові документи:

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. Документ № 254к/96-ВР, ред. від 01.01.2020 // Верховна Рада України. Законодавство України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Закон України «Про освіту» ред. від 24.03.2024 № 2145-VIII [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. Законодавство України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» №463-IX ред. від 24.03.2024 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. Законодавство України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
4. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти. Наказ № 434 від 06.09.2000 МОН України, Редакція від 16.07.2006// Верховна Рада України. Законодавство України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0659-00#Text>
5. Закон України «Про вищу освіту» ред. від 24.03.2024 № 1556-VII [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. Законодавство України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
6. Закон України «Про дошкільну освіту» ред. від 31.03.2023 № 2628-III, [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. Законодавство України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
7. Закон України «Про професійно-технічну освіту» ред. від 06.05.2023 № 103/98-ВР [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Закон України «Про позашкільну освіту» ред. від 22.05.2021 № 1841-III, [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. Законодавство України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 Про затвердження Державного стандарту початкової освіти // Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
10. Концепція Нової української школи // Міністерство освіти та науки України. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
11. Наказ МОН України № 283 від 23 березня 2018 р. Про затвердження методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи // Список НПА. Міністерство освіти та науки України. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-organizaciyi-osvitnogo-prostoru-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli>

Інформаційні ресурси:

1. Сайт Міністерства освіти і науки України. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>
3. Портал Освіта.UA: Освіта в Україні та за кордоном. – Режим доступу: <https://osvita.ua/>
4. Український освітній онлайн-портал для вчителів «На Урок». – Режим доступу: <https://naurok.com.ua/>
5. Google Академія. – Режим доступу: <https://scholar.google.com.ua/>
6. Національна освітня платформа «Всеосвіта». – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/>